בחינת גורמי סיכון לשוטטות בעלי חיים במחנות צה"ל

ר' סולומוביץ מנור[1] , ח' אללוף[1] ,ת' ניסימיאן[1]
[1] צבא ההגנה לישראל, מחלקת בריאות הצבא

שוטטות חיות בר וחיות מבוייתות מתפראות במרכזי אוכלוסיה קשורה להעברת מחלות זואונוטיות, מטרדים, מפגעים סביבתיים, סכנת תקיפות והן צער בעלי חיים. המחלקה לבריאות צבא ההגנה לישראל הינה הגורם האמון על בריאות החיילים ועל תחום בעלי חיים משוטטים במחנות צבאיים. במחלקה מתקבלות תלונות באופן תדיר על שוטטות בעלי חיים במחנות הצבא ולפיכך המחלקה קיימה סקר בנושא. במסגרת הסקר נבחן הקשר בין שוטטות בעלי חיים לרמת התברואה ירודה, תשתיות המחנה ומשמעת. בכל קטגוריה אופיינו גורמי סיכון לשוטטות בעלי חיים. במהלך החודשים מרץ עד אוגוסט 2018 בוצעו סיורים וטריניריים ב43 מחנות הפזורים בנגב המהווה מרחב מדברי. הסקר בוצע על ידי ארבעה דוגמים, מילוי שאלון ושיטת הניקוד התבצעו באופן סטנדרטי, כל מדד שנבחן נוקד בין 1-5 וכן הוערכה רמת שוטטות בע"ח בהתאם לכמות וסוג החיות המשוטטות ביחס לשטח המחנה. במבחן anova לא נמצאה שונות בין הדוגמים. ניתוח חד משתני באמצעות מתאם Pearson הראה קשר מובהק בין הגורמים הבאים לשוטטות בעלי חיים; פחים פתוחים(), סביבה מלוכלכת(), האכלת בעלי חיים(), הימצאות מקורות מים() ומקומות מחסה(). מאידך, גידור המחנה אשר נחשד באופן טבעי כגורם סיכון לשוטטות בע"ח לא נמצא ככזה בעבודה הנוכחית. לסיכום, תוצאות הסקר אפיינו גורמי סיכון לשוטטות בע"ח במחנות ולפיכך יכולים להוות בסיס לתוכנית מניעה.

תומר ניסימיאן, DVM MVPH
בוגר תואר דוקטור ברפואה וטרינרית ותואר שני בבריאות ציבור וטרינרית מטעם האוניברסיטה העברית. מומחה ישראלי בבריאות ציבור ומתמחה ברווחת בעלי חיים. תומר הינו רופא וטריניר עירוני בעיריית ראשון לציון ומרצה מן החוץ, בסגל בית הספר לרפואה וטרינרית ע"ש קורט, האוניברסיטה העברית

Rabies Antibody Titer Survey among post-rabies vaccinated dogs imported to Israel

Nissimyan, T.,[1] Even Zor, Y., [1] Avni, Z.,[2] Yakobson. B.[2]
[1] Veterinary Municipal Department, Rishon LeZion, Israel
[2] Veterinary Services, Agriculture Ministry, Israel

Assessing immunity level of humans and animals is important for preventive medicine research and regulation. A minimum serum level of 0.5 IU/mL rabies neutralizing antibodies (RFFIT) is considered the minimum protective level against rabies. Identifying risk factors for low antibody levels is necessary for debating and understanding the vaccination policy in Israel and worldwide. This policy has public health and animal welfare implications. In our study we have examined serum of 109 dogs imported to Israel, vaccinated at least once against rabies, ≥30 days prior to the test. The risk factor for test failure (antibody level lower than threshold) was a single vaccination during the dog's life. Background factors, including importation from non-OECD countries and being of pure breed were examined as well. Fisher exact test was used to examine these factors. Of the 109 dogs, 59 have been vaccinated only once against rabies, of which 21 (36%) have failed the test. This was found significant with failing the test (P <0.001). Background factors were not associated with failing the test. In one dog, antibody titer was ≤0.5 IU/mL even after three consecutive rabies vaccinations.This dog belongs to a group of dogs known as "Non-responders". In conclusion, we found a significant association between low anti-rabies antibody titer and an only single rabies vaccination in dogs imported to Israel. Similar findings were also in a previous survey conducted among dogs examined pre-exportation. The results reinforce a regulatory decision to add a rabies vaccination "booster" for dogs after the first rabies vaccination.

Tomer Nissimyan, DVM MVPH

Doctor in Veterinary Medicine and a Master in Veterinary Public Health from the Hebrew University. An Israeli expert in Public Health and specializes in Animal Welfare. Tomer is a Municipal Veterinarian in the Rishon LeZion Municipality and an external lecturer in the staff of the Koret School of Veterinary Medicine, Hebrew University